

АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА 2020. ГОДИНУ

Акционим планом запошљавања града Чачка (у даљем тексту: Акциони план) се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују мере које ће се реализовати ради унапређења запошљавања и смањења незапослености на територији града Чачка.

Правни основ за доношење Акционог плана је садржан у одредби члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“ бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и 113/2017 - др.закон), којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, усвојити Локални акциони план запошљавања.

Чланом 60. истог закона утврђена је могућност да локална самоуправа која у оквиру свог Локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређених програма или мере активне политике запошљавања, може поднети захтев Министарству за учешће у суфинансирању предвиђених програма и мере.

Према Националном акционом плану запошљавања за 2020. годину („Сл. гласник РС“ бр. 94/2019), услови за одобравање учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања су: да локална самоуправа има формиран Локални савет за запошљавање, усвојен локални акциони план запошљавања за 2020. годину, усаглашен локални акциони план запошљавања са Националним акционим планом запошљавања, обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере. Захтев за учешће у

суфинансирању се подноси Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања до 18. фебруара 2020. године, преко надлежне филијале Националне службе за запошљавање. У 2020. години одобрава се учешће у суфинансирању програма или мера активне политике запошљавања и то:

- јавни радови,
- програм обуке на захтев послодавца,
- програм стицања практичних знања,
- стручна пракса,
- програм приправника за незапослена лица са високим нивоом квалификација,
- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих.

Акциони план садржи елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Спровођење Акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера. Из тог разлога је Градска управа за локални економски развој у припреми и изради Акционог плана користила податке Националне службе за запошљавање – Филијале Чачак и Регионалне привредне коморе Моравичког и Рашког управног округа – организационе јединице Чачак.

На Акциони план претходно мишљење дао је Локални савет за запошљавање.

I. КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

На територији града Чачка послује 1724 (новооснована 52, угашена 16) привредних друштава и 5057 (новоосноване 319, угашене 176) предузетничких радњи (подаци АПР 30.06.2019. година). Од укупног броја привредних друштава 99,05% чине мала и микро предузећа. По броју привредних друштава највише их је регистровано у области трговине 37%, док је у прерађивачкој индустрији регистровано 33% предузећа и ова предузећа остварују највећи БДП (у укупним пословним приходима прерађивачка делатност и трговина учествују са по 40%) и запошљавају највећи број радника. У оквиру прерађивачке индустрије поред металопрерађивачке, велики број предузећа је из саобраћајне и хемијске индустрије, папира и картона, производње одеће.

Што се тиче спољнотрговинске размене Чачак је највећи извозник на подручју Регионалне привредне коморе Моравичког и Рашког управног округа, где у структури извоза доминирају: металски производи (машине и електро опрема,

профили и лимови) 32%, одећа и обућа 15%, прехранбени производи 9%, дрво и хартија 7% и производи од пластике 8%. Чачак има развијену војну индустрију тако да и ови производи учествују са око 7% у извозу. Највише се извози у земље ЕУ 52% и бивше републике Југославије 35%.

У структури увоза највеће учешће имају: друмска возила 35%, профили од легура Ал, бакра, гвожђа... 18%, пластика и пластични производи 6%, памук, текстил и готови текстилни производи 4,5%. ЕУ је наш највећи спољнотрговински партнер када је реч о увозу и учествује са преко 71% од укупног увоза.

За једанаест месеци 2019. године, Чачак је извезао робе у вредности од 180 милиона евра (повећање за 9,6% у односу на исти период претходне године) а увезао робе у вредности од 335 милиона долара (12,5%) па је покривеност увоза извозом 54%.

II. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

На дан 31.12.2019. године, на територији града Чачка, према подацима којим располаже Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак евидентирано је 5.824 незапослених активних лица, од којих су 3.471 жена или 59,6%. У односу на децембар месец 2018. године, број незапослених лица на евиденцији НСЗ-Филијале Чачак се смањио са 1.405 лица, односно за 19,4%.

Д) Посматрано по степенима стручне спреме, структура незапослених лица у граду Чачку, на дан 31.12.2019. године је следећа:

- I CCC-994 незапослена лица, од којих је 506 жена,
- II CCC-316 незапослених лица, од којих је 206 жена,
- III CCC-1.560 незапослених лица, од којих је 744 жена,
- IV CCC-1.874 незапослених лица, од којих је 1.278 жена,
- V CCC-34 незапослена лица, од којих је 8 жена,
- VI-1 CCC-149 незапослених лица, од којих је 103 жена,
- VI-2 CCC-225 незапослених лица од којих је 172 жена,
- VII-1 CCC-662 незапослених лица, од којих је 447 жена,
- VII-2 CCC-10 незапослених лица, од којих је 7 жена.

Највећи број незапослених лица је четвртог (32,2% укупног броја незапослених) и трећег степена стручне спреме (26,8% укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је у четвртог (36,8% укупно незапослених

жена) и трећем степену стручне спреме (21,4% укупно незапослених жена на територији града Чачка). Такође, доста незапослених лица је у првом степену стручне (лица без занимања и стручне спреме) и они чине 17% укупно незапослених лица на дан 31.12.2019. године.

II) Посматрано по годинама старости, структура незапослених лица у граду Чачку, на дан 31.12.2019. године је следећа:

- 15-19 година -117 незапослених лица од којих је 56 жена,
- 20-24 године -359 незапослених лица, од којих је 201 жена,
- 25-29 година -620 незапослених лица, од којих је 404 жена,
- 30-34 године -607 незапослених лица, од којих је 406 жена,
- 35-39 година -605 незапослених лица, од којих је 407 жена,
- 40-44 године -654 незапослених лица, од којих је 417 жена,
- 45-49 година -707 незапослених лица, од којих је 430 жена,
- 50-54 година -739 незапослених лица, од којих је 455 жена,
- 55-59 година -810 незапослених лица, од којих је 442 жена,
- 60-64 године- 606 незапослених лица, од којих је 253 жена.

Највише незапослених лица је старосне доби 55-59 година старости (13,9% укупно незапослених), старосне доби 50-54 године старости (12,7% укупно незапослених) и 45-49 година старости (12% укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је старосне доби 50-54 године (13% укупно незапослених жена).

Учешће младих до 30 година старости у укупној незапослености на територији града Чачка је велико и износи 18,81%. Ипак, најизраженије је учешће незапослених преко 50 година старости и оно износи 37% укупног броја незапослених на територији града Чачка.

III) Посматрано по дужини чекања на запослење, структура незапослених лица на територији града Чачка, на дан 31.12.2019. године је следећа:

- до 3 месеца -880 незапослених лица, од којих је 477 жена,
- 3-6 месеци – 582 незапослена лица, од којих је 326 жена,

- 6-9 месеци - 380 незапослених лица, од којих је 224 жена,

- 9-12 месеци -327 незапослених лица, од којих је 191 жена,

- 1-2 године - 785 незапослених лица, од којих је 467 жена,

- 2-3 године - 409 незапослених лица, од којих је 244 жена,

- 3-5 година – 603 незапослена лица, од којих је 368 жена,

- 5-8 година -722 незапослена лица, од којих је 440 жена,

- 8-10 година - 390 незапослених лица, од којих је 242 жена,

Преко 10 година -746 незапослених лица, од којих је 492 жена.

Највећи број незапослених лица чека на запослење до 3 месеца (15% укупно незапослених), од 1-2 године (13,5% укупно незапослених) и преко 10 година (12,8%). Највећи број жена чека запослење преко 10 година (14% укупно незапослених жена) и до 3 месеца (13,7% укупно незапослених жена) на територији града Чачка у децембру 2019.године, а према евиденцији Националне службе – Филијале Чачак. У укупној незапослености и даље је највеће учешће дугорочно незапослених лица, односно лица која на посао чекају дуже од 12 месеци.

IV) Кретање незапослености по месецима

У периоду јануар-децембар 2019. године, број незапослених на територији града Чачка, по месецима био је следећи:

- јануар- 7.252 лица,
- фебруар- 7.349 лица,
- март- 7.291 лице,
- април- 7.090 лица,
- мај- 6.827 лица,
- јун- 6.729 лица,
- јул- 6.565 лица,
- август- 6.465 лица,
- септембар- 6.161 лице,
- октобар- 6.092 лица,
- новембар- 5.817 лица,
- децембар- 5.824 лица.

Посматрајући кретање по месецима, уочава се повећање броја незапослених у фебруару 2019. године у односу на јануар, али већ од марта месеца долази до смањења броја незапослених на евиденцији све до децембра када долази до незнатног повећања у односу на новембар 2019. године.

На крају посматраног периода (на дан 31.12.2019. године) на евиденцији Филијале Чачак налазило се 1.428 лица (19,7%) мање него на почетку године (на дан 31.01.2019. године), а 1.405 лица (19,4%) мање него крајем 2018. године.

На дан 31.12.2019. године, на територији града Чачка било је укупно 86 незапослених лица Ромске националности, од којих су жене 48,8%. Највише незапослених Рома је I степен стручне спреме, односно ради се о лицима без квалификација и стручне спреме (79%). Када се незапослени Роми посматрају по годинама старости, највише је старосне доби од 40-44 године старости (16,3%), а када се посматрају према времену тражења посла, највише је лица ове категорије која на посао чекају од 5-8 година (15%).

На крају 2019. године, на евиденцији НСЗ - Филијале Чачак налазило се 160 лица са инвалидитетом са територије града Чачка, од чега су жене 45,6%. Од тог броја највише је лица са инвалидитетом III и IV степена стручне спреме (по 28,7%), а старосне доби 40-44 година (20%). Када се посматрају незапослена лица са инвалидитетом према дужини чекања на запослење, највише их на посао чека преко 5-8 година (16,8%).

На територији града Чачка, а према подацима НСЗ - Филијала Чачак, на дан 31.12.2019. године налазило се 277 незапослених лица корисника новчане социјалне помоћи, од којих су 63,5% жена. Од тог броја највише је лица I степена стручне спреме (47,6%), као и старосне доби од 50-54 године живота (21,7%). Гледајући дужину чекања на запослења највећи број незапослених корисника новчане социјалне помоћи на посао чекају од 5-8 година (22,7%).

На дан 31.12.2019. године, на евиденцији Филијале Чачак било је 738 лица којима је радни однос престао као технолошком вишку (највише IV ССС-36,3%), затим 127 незапослених самохраних родитеља (највише у IV степену стручне спреме-35,4%), као и 7 лица жртве породичног насиља. Лица која спадају у категорију жртве трговине људима, као и деце из хранитељских породица, нема на евиденцији Филијале Чачак.

Такође на евиденцији Филијале Чачак налазио се 333 лица која спадају у категорију оба родитеља незапослена (највише у III степену стручне спреме-33,3%) као и 3 лица бивших извршилаца кривичних дела.

V) Пријављене потребе послодавца

У периоду 01.01.-31.12.2019. године, према подацима НСЗ - Филијале Чачак, а посматрајући територију града Чачка, послодавци су пријавили потребе за укупно 1.189 радника. Послодавци су

имали највеће пријављене потребе за следећим групама занимања: обрађивачи метала, трговци, занимања угоститељства и туризма, комуналци, електроенергетичари, занимања друског саобраћаја ...

Најмање пријављених потреба послодавци су имали за следећим групама занимања: занимања телекомуникација, папирничари, тапетари, архитекти и урбанисти, занимања ПТТ саобраћаја, природно –математичка занимања ...

Од укупно пријављених потреба за запошљавањем, односно слободних радних места 51,5% се односе на рад на одређено време, на неодређено време 38,8% док се 9,7% пријављених потреба односи на радно ангажовање кроз друге облике радног ангажовања.

Број пријављених потреба за радницима по месецима је следећи:

- јануар 2019. године, пријављене потребе за 69 радника,
- фебруар 2019. године, пријављене потребе за 57 радника,
- март 2019. године пријављене потребе за 136 радника,
- април 2019. године пријављене потребе за 359 радника,
- мај 2019. године, пријављене потребе за 71 радника,
- јун 2019. године, пријављене потребе за 68 радника
- јул 2019. године, пријављене потребе за 93 радника,
- август 2019. године, пријављене потребе за 80 радника,
- септембар 2019. године, пријављене потребе за 56 радника,
- октобар 2019. године, пријављене потребе за 96 радника,
- новембар 2019. године, пријављене потребе за 37 радника,
- децембар 2019. пријављене потребе за 67 радника.

НАПОМЕНА: На основу одредби Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и 113/2017–др.закон) Национална служба за запошљавање води евиденцију о потреби за запошљавањем. Пријаву потребе за запошљавањем подноси послодавац који има слободан посао и жели да му Национална служба посредује у запошљавању. То значи да не постоји више обавеза послодавца да

достављају Националној служби за запошљавање пријаву о слободном радном месту.

VI) Запошљавање

У периоду 01.01.-31.12.2019. године, евидентирано је укупно 21.659 заснивања радних односа или радног ангажовања на територији града Чачка, од чега је 9.768 радних односа или радног ангажовања са особама женског пола (45%).

Од тог броја засновано је 12.185 радних односа на одређено време (56,26%), на неодређено 3.832 радних односа (17,7%) и 5.642 (26%) осталих облика радног ангажовања (привремени и повремене послови, уговор о делу, приправници, волонтери, предузетници, пољопривредници ...).

Највише запошљавања у току 2019. године, на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала,
- прерађивачка индустрија,
- саобраћај и складиштење,
- административне и помоћне услужне делатности,
- услуге смештаја и исхране ...

а најмање у области рударства.

У периоду 01.01.-31.12.2019. године, евидентирано је 3.783 заснивања радног односа или радног ангажовања са лицима са евиденције Филијале Чачак, од чега је 58,8% са особама женског пола (2.225 лица).

Од укупног запошљавања лица са евиденције у посматраном периоду, на одређено је засновано 1.964 радна односа (52%), на неодређено 648 (17,3%) радних односа, док су остало радна ангажовања ван радног односа.

Највише запошљавања лица са евиденције у току 2019. године на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- прерађивачка индустрија,
- трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикла,
- услуге смештаја и исхране,
- административне и помоћне услужне делатности,
- образовање и грађевинарства,
- здравствене и социјалне заштите,

а најмање у области рударства и области снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације.

VII) Дефицитарна и суфицитарна занимања

Дефицитарна занимања на територији града Чачка у 2019. години су: комунални хигијеничар, манипулант у производњи биља, продавац у малопродаји прехранбене робе, обрађивач метала (III ССС и КВ), монтер металних конструкција, возач теретњака, магационер, конобар, помоћни гумар и пластичар (II ССС и ПК) ...

Код ових занимања је највећа диспропорција у смислу веће тражње за занимања него што је понуда истих на локалном тржишту рада.

Суфицитарна занимања на територији града Чачка у 2019. години су: економски техничар (IV ССС), помоћни женски фризер, хемијско – технолошки техничар (IV ССС), матурант гимназије (IV ССС), металоглодач, израђивач хемијских производа (III ССС и КВ), механичар, машин бравар (III ССС и КВ), продавац у малопродаји мешовите робе, струковни економиста, металостругар, аутомеханичар, лица без занимања и стручне спреме, техничар друмског саобраћаја, дипломирани правник, дипломирани економиста за општу економију, банкарство и финансије ...

Код ових занимања је највећа диспропорција у смислу далеко веће понуде него тражње за овим занимањима.

VIII) Најугроженије групе на тржишту рада у 2019. години биле су:

- старији од 50 година живота,
- млади до 30 година живота,
- вишкови запослених,
- лица без квалификација и неквалификовани,
- особе са инвалидитетом,
- Роми,
- дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци),
- жене
- радно способни корисници новчане социјалне помоћи.

Поред наведених најугроженијих категорија, остала теже запошљива лица су из следећих посебно осетљивих категорија:

- жртве породичног насиља,
- избегла и расељена лица,
- самохрани родитељи,
- супружници из породице у којој су оба супружника незапослена,
- родитељи деце са сметњама у развоју.
- бивши извршиоци кривичних дела.

Најугроженија су она лица која се истовремено суочавају са више фактора отежане запошљивости.

IX) Планиране обуке Националне службе за запошљавање

Ради повећања конкурентности незапослених лица на тржишту рада, Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у 2020. години планира различите врсте обука за незапослена лица са територије града Чачка, а које су предвиђене Програмом рада Националне службе за запошљавање и то:

- обуке у клубу за тражење посла,
- обука за активно тражење посла,
- тренинг самоефикасности,
- радионице за преовладавање стреса услед губитка посла,
- мотивационо-активациона обука за лица без квалификације и нискоквалификована лица,
- обуке за потребе тржишта рада,
- обуке на захтев послодавца,
- едукативне услуге Пословног центра-обука „Пут до успешног предузетника“ (основе предузетништва, правни аспект бизниса, порези и доприноси за предузетнике, бизнис план радионица).

X) Запосленост на територији града Чачка

Према подацима Републичког завода за статистику, просек запослених у граду Чачку за 2018. годину износи 35.141, од чега 26.146 лица (74,5%) чине запослени у правним лицима, док је 8.250 лица (23,5%) приватних предузетника (лица која самостално обављају делатност и запослених код њих), а 745 лица (2%) су регистровани индивидуални пољопривредници.

Просечни број запослених на територији града Чачка у 2018. години, посматрано по секторима делатности, био је:

- пољопривреда, шумарство и рибарство-183 лица,
- рударство-45 лица,
- прерађивачка индустрија-10.489 лица,
- снабевање електричном енергијом, гасом и паром-357 лица,
- снабевање водом и управљање отпадним водама-454 лица,
- грађевинарство-1.115 лица,
- трговина на велико и мало и поправка моторних возила-7.160 лица,
- саобраћај и складиштење-2.963 лица,
- услуге смештаја и исхране-1.549 лица,
- информисање и комуникације-585 лица,

- финансијске делатности и делатности осигурања-591 лице,

- пословање некретнинама-92 лица,

- стручне, научне, иновационе и техничке делатности-973 лица,

- административне и помоћне услужне делатности-1.131 лице,

- државна управа и обавезно социјално осигурање-1.451 лице,

- образовање-1.903 лица,

- здравствена и социјална заштита-2.387 лица,

- уметност, забава и рекреација-484 лица,

- остале услужне делатности-482 лица.

III. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЧАЧКУ

Циљ запошљавања је повећање запослености односно успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености на тржишту рада.

Политика запошљавања у граду Чачку утицаће на раст запошљавања и одрживо повећање запослености, првенствено у приватном сектору.

Скупштина општине - града Чачка је образовала Локални савет за запошљавање, чије чланове је, по овлашћењу Скупштине, именовано председник Општине – градоначелник града Чачка.

Образовањем Локалног савета за запошљавање и доношењем аката активне политике запошљавања, град Чачак је препознао могућности да утиче на политику запошљавања на својој територији и да установљава мере за повећање запослености.

У складу са Законом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање а на основу планираних средстава у буџету, Скупштина општине – града Чачка је:

1. У 2006. години донела Програм samozapošljavanja за чију реализацију су уложена средства у износу од 6.900.000,00 динара.

2. У 2007. години донела програме:

- samozapošljavanja,

- новог запошљавања,

- новог запошљавања инвалида.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу од 9.750.000,00 динара.

3. У 2008. години донела програме:

- samozapošljavanja,

- новог запошљавања,

- новог запошљавања инвалида.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу од 10.000.000,00 динара.

4. У 2009. години донела програме:

- самозапошљавања,
- новог запошљавања,
- новог запошљавања инвалида,
- новог запошљавања самохраних мајки и
- организовање и спровођење јавних радова.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу 20.442.421,35 динара.

5. У 2010. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2010. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- подршка самозапошљавању,
- ново запошљавање кроз давање субвенција послодавцима за отварање нових радних места,
- ново запошљавање особа са инвалидитетом,
- ново запошљавање самохраних мајки,
- организовање јавних радова од интереса за Град ради запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица,
- подстицање запошљавања младих путем финансирања запошљавања и стручног оспособљавања приправника за самосталан рад у струци.

За реализацију ових мера издвојена су средства у укупном износу од 20.500.000,00 динара.

6. У 2011. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2011. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- подршка самозапошљавању,
- ново запошљавање кроз давање субвенција послодавцима за отварање нових радних места,
- подстицање запошљавања младих путем финансирања запошљавања и стручног оспособљавања приправника за самосталан рад у струци,
- организовање јавних радова од интереса за Град ради запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица.

За реализацију мера из алинеје прве, друге и треће из буџета Града издвојена су средства у укупном износу од 15.000.000,00 динара а из буџета Републике средства у износу од 14.000.000,00 динара а за реализацију мере из

алинеје четврте из буџета Града издвојена су средства у износу од 5.500.000,00 динара.

7. У 2012. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2012. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета Града издвојена су средства у укупном износу од 29.752.982,60 динара а из буџета Републике средства у износу од 4.461.578,80 динара.

8. У 2013. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2013. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- јавни радови.

За реализацију ових мера издвојена су средства у укупном износу од 37.847.740,62 динара.

9. У 2014. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2014. годину којим су предвиђене следеће мере и програм активне политике запошљавања:

- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- јавни радови,
- програм стручне праксе.

За реализацију мера из алинеје прве и друге и реализацију програма из алинеје четврте издвојена су средства у укупном износу од 30.000.000,00 динара.

10. У 2015. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2015. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- субвенције за самозапошљавање,
- јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 29.900.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 5.309.859,15 динара.

11. У 2016. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2016. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- субвенције за самозапошљавање,
- програм стручне праксе,
- јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 44.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 7.809.400,00 динара.

12. У 2017. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2017. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- јавни радови,
- програм стручне праксе,
- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 38.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 11.454.545,45 динара.

13. У 2018. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2018.годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- програм јавних радова,
- програм обуке на захтев послодавца,
- програм стручне праксе,
- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 7.363.636,36 динара.

14. У 2019. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2019. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- јавни радови,
- стручна пракса,
- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 6.545.454,55 динара.

IV. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЧАЧКА ЗА 2020. ГОДИНУ

Циљеви и задаци политике запошљавања на територији града Чачка за 2020. годину су:

- повећање запослености,
- унапређење квалитета радне снаге,
- подстицај послодавцима да запошљавају незапослена лица,
- подстицање запошљавања теже запошљивих категорија,
- борба против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и самозапошљава,
- промоција и организовање јавних радова,
- активан приступ Града у области запошљавања,
- учешће у финансирању мера активне политике запошљавања из републичког буџета,
- спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Локалног савета за запошљавање.

V. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА 2020. ГОДИНУ

Средства за реализацију мера активне политике запошљавања планирана су Одлуком о буџету града Чачка за 2020. годину.

Средства се додељују на основу јавног позива/конкурса.

Уколико до објављивања јавног позива/конкурса за мере које се суфинансирају дође до измена у тексту редовних јавних позива/конкурса Националне службе за запошљавање, измене ће се примењивати и на садржину јавних позива/конкурса који ће се објавити на основу овог плана.

Средства се преносе Националној служби за запошљавање.

Праћење реализације мера активне политике запошљавања града Чачка за 2020. годину, врши Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак.

Корисник средстава који не извршава утврђене обавезе дужан је да одобрена средства врати сразмерно проценту реализације уговорне обавезе, увећана за износ законом утврђене камате обрачунате од дана преноса средстава.

Изузетно, а по претходно прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може донети одлуку да се кориснику средстава у целини или делимично изврши отпис потраживања у случају наступања смрти, теже болести или елементарних непогода (пожар, поплава, земљотрес и др).

Орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може, по предходно прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање донети одлуку да се кориснику средстава продужи рок за закључење уговора, уколико корисник средстава из оправданих разлога не закључи уговор у року утврђеном овим планом, о чему је дужан да приложи потребне доказе.

Уколико у финансирању мера активне политике запошљавања учествује министарство надлежно за послове запошљавања отпис потраживања вршиће се у складу са актима Националне службе за запошљавање.

Национална служба за запошљавање и град Чачак закључују Споразум о начину реализације мера активне политике запошљавања града Чачка за 2020. годину.

Акционим планом за 2020. годину предвиђене су следеће мере и програм активне политике запошљавања:

1. јавни радови,
2. стручна пракса,
3. субвенције за самозапошљавање,
4. субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

1. Јавни радови

Јавни радови су мера активне политике запошљавања која се организује у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Средства за реализацију ове мере износе **6.000.000,00** динара.

Максимална дужина трајања јавног рада је 4 месеца.

Јавни радови се организују у области:

- социјалних и хуманитарних, културних и других делатности,
- одржавања и обнављања јавне инфраструктуре,
- одржавање и заштита животне средине и природе.

Право учешћа у поступку организовања јавних радова имају:

- органи јединице локалне самоуправе,
- јавне установе и јавна предузећа, са седиштем на територији града Чачка.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом.

Средства намењена за спровођење јавних радова користе се за:

1. Исплату накнаде за обављени посао незапосленим лицима укљученим у јавне радове која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата трошкове доласка и одласка са рад.

2. Накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу.

3. Накнаду трошкова обуке (у случају потребе за организовањем обуке).

Накнаде из предходног става утврђују се Јавним конкурсом у висини утврђеној Јавним конкурсом који за спровођење ове мере расписује Национална служба за запошљавање.

Средства за организовање и спровођење јавних радова додељује се на основу Јавног конкурса који расписује Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак, у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање на садржину јавног конкурса.

Јавни конкурс садржи услове које подносилац пријаве треба да испуњава, документацију коју доставља уз пријаву, документацију за закључивање уговора средства обезбеђења уговорних обавеза, обавезе послодавца-извођача јавног рада све у складу са актима Националне службе за запошљавање, рок за подношење пријаве, адресу на коју се пријава доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем и обраду поднетих пријава, проверава испуњеност услова јавног конкурса и врши рангирање примљених пријава на основу унапред дефинисаних критеријума. У циљу правилне обраде пријава, Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање.

Одлуку о одобравању спровођења јавног рада доноси градоначелник града Чачка, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

На основу Одлуке о одобравању спровођења јавног рада, у року од 30 дана од дана достављања Одлуке, закључиће се Уговор којим ће се уредити међусобна права и обавезе, у складу са Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији мера активне политике запошљавања између Националне службе за запошљавање и града Чачка.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак подноси извештај о реализацији ове мере Локалном савету за запошљавање и Скупштини града.

Јавни конкурс Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту Националне службе за запошљавање и огласној табли Филијале Чачак а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

2. Стручна пракса

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање незапослених лица за самосталан рад у струци, за које је стечена одговарајућа квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци и реализује се без заснивања радног односа.

У програм стручне праксе се укључују незапослена лица која се први пут стручно оспособљавају за занимање за које су стекла одређену врсту и ниво квалификација или која су се стручно оспособљавала краће од времена потребног за полагање приправничког или стручног испита, за преостали период потребан за стицање услова за полагање приправничког или стручног испита. Програм стручне праксе спроводи се у складу са законом, односно у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца, а програм се финансира најдуже 12 месеци. У случају када се програм стручне праксе спроводи у складу са законом, програм може да се финансира у дужини прописаној законом, а најдуже 12 месеци. Када се програм стручне праксе спроводи на основу акта о организацији и систематизацији послова код послодавца, програм се финансира у трајању:

- до 6 месеци за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,
- до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација,
- до 12 месеци за лица са најмање седмим нивоом квалификација.

Средства којима се субвенционише програм стручне праксе износе **10.000.000,00** динара.

Средства за реализацију програма стручне праксе користе се за исплату:

1. новчане помоћи и трошкова превоза у укупном месечном износу од:
 - 20.000,00 динара за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,
 - 22.000,00 динара за лица са шестим нивоом квалификација,
 - 25.000,00 динара за лица са најмање седмим нивоом квалификација.
2. доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести у складу са законом.

Програм се реализује код:

1. послодавца који припада приватном или јавном сектору, који има седиште или организациону јединицу на територији града Чачка,
2. органа јединице локалне самоуправе.

Средства којима се субвенционише програм стручне праксе додељују се на основу јавног позива који расписује Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

Јавни позив садржи услове које подносилац треба да испуни, документацију за подношење захтева, обавезе послодавца све у складу са актима Националне службе за запошљавање, рок за подношење захтева, адресу на коју се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду и рангирање поднетих захтева, проверу усклађености поднетог захтева и приложене документације са условима из Јавног позива. У циљу правилне обраде захтева, Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву а у циљу испуњености услова из Јавног позива. Национална служба задржава право да изврши службени обилазак послодавца.

Одлуку о спровођењу програма стручне праксе доноси градоначелник града Чачка, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање. Град Чачак задржава право да приликом одлучивања по поднетом захтеву изврши корекцију броја лица, у складу са расположивим средствима за реализацију програма.

Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак, град Чачак, послодавац, односно лице на стручној пракси, у року до 45 дана од дана достављања одлуке о спровођењу програма стручне праксе закључују уговоре, којима се уређују међусобна права и обавезе.

Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак дужна је да поднесе извештај Локалном савету за запошљавање и Скупштини града о реализацији ове мере.

Јавни позив Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту НСЗ и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

3. Субвенције за samozapošljavanje

Субвенција за samozapošljavanje додељује се незапосленом лицу са територије града Чачка, које се води на евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијале Чачак и има завршену обуку за развој предузетништва.

Субвенција се одобрава ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва од стране незапосленог, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Субвенције се одобравају за обављање делатности које се финансирају у складу са Јавним позивом за доделу субвенције за samozapošljavanje који расписује Национална служба за запошљавање и за обављање трговине, имајући у виду да је највећи број привредних субјеката на територији града Чачка из области прерађивачке индустрије и трговине и да запошљавају највећи број лица, те представљају основне носиоце привредног развоја.

Средства за реализацију ове мере износе **7.000.000,00** динара.

Средства за samozapošljavanje додељују се незапосленом у једнократном износу од **250.000,00** динара по кориснику, односно **270.000,00** динара по кориснику у случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом.

Право на субвенције може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради samozapošljavanja. Уколико се више незапослених удружи, у складу са законом, свако лице појединачно подноси захтев за samozapošljavanje и остваривање права на субвенцију од **250.000,00** динара, односно **270.000,00** динара у случају када су подносиоци захтева особе са инвалидитетом.

Реализација програма прати се 12 месеци.

Јавни позив за доделу субвенције за samozapošljavanje расписује Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање на садржину јавног позива.

Јавни позив садржи услове које подносилац захтева треба да испуњава, документацију коју доставља уз захтев, документацију за закључивање уговора, средства обезбеђења уговорних обавеза, обавезе корисника средстава све у складу са актима Националне службе за запошљавање, рок за подношење захтева, адресу на који се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду и рангирање поднетих захтева, проверу испуњености услова јавног позива и приложене документације. У циљу правилне обраде захтева, Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву. Захтеви који не испуњавају услове предвиђене јавним позивом неће се даље разматрати.

Одлуку о додели субвенције доноси градоначелник града Чачка, а уколико у финансирању учествује министарство надлежно за послове запошљавања одлуку доносе заједно градоначелник и директор Националне службе за запошљавање –Филијала Чачак, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

На основу Одлуке о додели субвенције за samozapošljavanje, у року од 45 дана од дана достављања Одлуке, закључиће се Уговор којим ће се уредити међусобна права и обавезе, у складу са Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији мера активне политике запошљавања између Националне службе за запошљавање и града Чачка.

Национална Служба за запошљавање - Филијала Чачак дужна је да поднесе извештај Локалном савету за запошљавање и Скупштини града о реализацији ове мере.

Јавни позив Национална служба за запошљавање -Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту Националне службе за запошљавање и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

4. Субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима намењена је послодавцима из приватног сектора, са седиштем на територији града Чачка, који ће запослити до 5

незапослених лица са територије града Чачка, на неодређено време, са пуним радним временом, која су пријављена на евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијала Чачак, најмање 3 месеца пре дана подношења захтева.

Средства за реализацију ове мере износе **7.000.000,00** динара.

Субвенције се одобравају послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима у једнократном износу од **220.000,00** динара по лицу, осим у случају запошљавања лица одраслих у хранитељској породици, особа са инвалидитетом, самохраног родитеља, родитеља коме је одлуком надлежног суда поверено самостално вршење родитељског права и Рома, кад се субвенција додељује у износу од **300.000,00** динара по лицу.

Приоритет приликом одлучивања о додели субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима имају послодавци који запошљавају лица по следећем редоследу :

- 1) лица одрасла у хранитељској породици,
- 2) особе са инвалидитетом,
- 3) сви млади до 30 година старости,
- 4) супружнике из породица у коме су оба супружника незапослена,
- 5) старији од 50 година,
- 6) самохраног родитеља,
- 7) родитељи коме је одлуком надлежног суда поверено самостално вршење родитељског права,
- 8) Роми.

Самохраним родитељем у смислу овог плана сматре се родитељ детета чији је дуги родитељ непознат или је умро или је нестао.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима се одобрава под условом:

- да припада приватном сектору (предузетници и правна лица код којих је удео приватног капитала у власничкој структури 100%) и који активно обављају делатност,
- регистрован најмање три месеца пре датума подношења захтева,
- да послодавац није смањивао број запослених у последња три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, осим у случају природног одлива и других оправданих разлога запослених (остваривања права на пензију, смрт запосленог, отказ од стране запосленог и истек рада на одређено време),

- да у законским роковима измирује обавезе по основу доприноса за обавезно социјално осигурање и има најмање једног запосленог (под запосленим лицем, у складу са законом, подразумева се свако лице пријављено на обавезно социјално осигурање),
- да последњих шест месеци није био дуже од 30 дана непрекидно евидентиран у регистру дужника принудне наплате НБС,
- да се налази у дозвољеном оквиру опредељеног износа за *de minimis* државну помоћ у текућој фискалној години и претходне две фискалне године у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

Право на субвенцију послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима не могу остварити:

- државни органи, организације и други директни и индиректни корисници буџетских средстава, друштвене организације, удружења грађана, екстериторијалне организације, финансијске институције, банке и друштва за осигурање имовине и лица,
- подносиоци захтева који обављају делатност у области такси превоза, примарне пољопривредне производње, мењачница, коцкања и клађења и слично,
- корисници средстава који нису испунили ранију уговорну обавезу према Националној служби за запошљавање, осим за обавезе чија је реализација у току и исте редовно измирује,
- подносиоци захтева који су користили субвенцију по јавним позивима Националне службе за запошљавање и/или града Чачка за иста лица у току претходне 3 године, рачунајући од дана одобравања средстава,
- подносиоци захтева који запошљавају незапослена лица која су у претходном периоду од 6 месеци пре подношења захтева за доделу субвенције била у радном односу код подносиоца захтева, односно послодавца који је оснивач или повезано лице са подносиоцем захтева.
- послодавци за раднике које би уступили на рад другом послодавцу.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима додељује се на основу јавног позива који расписује Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање на садржину јавног позива.

Јавни позив садржи услове које подносилац захтева треба да испуњава, документацију коју

доставља уз захтев, документацију за закључивање уговора, средства обезбеђења уговорних обавеза све у складу са актима Националне службе за запошљавање, обавезе послодаваца, рок за подношење захтева, адресу на који се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду, рангирање поднетих захтева, проверу испуњености услова јавног позива и приложене документације. У циљу правилне обраде захтева Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву. Захтеви који не испуњавају услове предвиђене јавним позивом неће се даље разматрати.

Одлуку о додели субвенције доноси градоначелник града Чачка, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

На основу Одлуке о додели субвенције, у року од 45 дана од дана достављања Одлуке, закључиће се Уговор којим ће се уредити међусобна права и обавезе, у складу са Спразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији мера активне политике запошљавања између Националне службе за запошљавање и града Чачка.

Сматраће се да је подносилац захтева одустао од субвенције, ако у року од 45 дана од дана достављања одлуке не достави доказе о заснивању радног односа са лицима са евиденције и осталу документацију за закључење уговора о додели субвенције.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак дужна је да поднесе извештај Локалном савету за запошљавање и Скупштини града о реализацији ове мере.

Јавни позив Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту НСЗ и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

VI. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

За реализацију мера активне политике запошљавања из Акционог плана средства су планирана Одлуком о буџету града Чачка за 2020. годину, у укупном износу од **30.000.000,00** динара.

Предлог расподеле средстава за реализацију мера активне политике запошљавања града Чачка за 2020. годину:

Ред. бр.	Мера активне политике запошљавања	Средства у динарима
1.	Јавни радови	6.000.000,00 динара
2.	Стручна пракса	10.000.000,00 динара
3.	Субвенције за samozapošljavanje	7.000.000,00 динара
4.	Субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима	7.000.000,00 динара
Укупно средстава:		30.000.000,00 динара

Одредбом члана 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености утврђено је да локална самоуправа може да поднесе захтев за средства Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. С обзиром да су потребе за спровођење мера активне политике запошљавања на територији града Чачка много веће, да је у буџету града Чачка за 2020. годину издвојено 30.000.000,00 динара а имајући у виду досадашње резултате у области запошљавања, град Чачак ће затражити додатна средства од Министарства у складу са Законом и Националним акционим планом запошљавања за 2020. годину.

Предлог расподеле средстава за учешће Министарства у финансирању мера из Акционог плана:

Ред. бр.	Мера активне политике запошљавања	Средства у динарима
1.	Субвенције за samozapošljavanje	6.500.000,00 динара
Укупно средстава:		6.500.000,00 динара

С обзиром да из анализе тржишта рада произилази да је незапослено 5.824 лица, мере активне политике запошљавања утицаће да се смањи број незапослених на територији града Чачка.

VII. Овај акциони план објавити у „Службеном листу града Чачка“.